علامه اقبال اوپن يونيورسٽي، اسلام آباد

(شعبو پاڪستاني زبانون)

و ا ر نـ نگ **عزيز شاگرد ساٿيو! اوهان جي لاءِ ڪجھ گذارش آهي.** **1. جيڪڏهن توهان پنهنجي امتحاني مشق ڪنهن ٻئي کان لکرائي يا مواد چوري ڪري لکيو يا پنهنجي امتحاني مشق ڪنهن ٻئي شاگرد کان لکرائي هوندي ته توهان پنهنجي سرٽيفڪيٽ يا ڊگري کان محروم ٿي سگهو ٿا، ايتري تائين جو اها ڇاڻ ڪهڙي به مرحلي تي ٿي هجي.** **2. ڪنهن ٻئي شاگرد کان آڌار ورتل يا نقل ڪيل امتحاني مشق علامه اقبال اوپن يونيورسٽي اسلام آباد جي مواد جي چوري Plagiarism پاليسي جي مطابق سزا ڏني ويندي.**

مشقیں بھیجنے کا شیڈول

6 کریڈٹ آورز کورس	مقررہ تاریخ	3 کریڈٹ آورز کورس	مقررہ تاریخ
مشق نمبر1	15-12-2025	--	--
مشق نمبر2	08-01-2026	مشق نمبر1	08-01-2026
مشق نمبر3	30-01-2026	--	--
مشق نمبر4	20-02-2026	مشق نمبر2	20-02-2026

نوٹ: ٹیوٹوریل شیڈول (رہنمائے طلبہ) علامہ اقبال اوپن یونیورسٹی کی ویب سائٹ www.aiou.edu.pk پر موجود ہے۔

برائے مہربانی امتحانی مشقیں حل کرنے سے پہلے درج ذیل ہدایات کو غور سے پڑھیے۔

(ہدایات برائے میٹرک، ایف اے اور بی اے پروگرامز)

1۔ تمام سوالات کے نمبر مساوی ہیں البتہ سوال کی نوعیت کے مطابق نمبر تقسیم ہوں گے۔

2- سوالات کو توجہ سے پڑھیے اور سوال کے تقاضے کے مطابق جواب تحریر کیجے۔

3۔ مقررہ تاریخ کے بعد / تاخیر کی صورت میں امتحانی مشقیں اپنے متعلقہ ٹیوٹر کو بھیجنے کی صورت میں تمام تر ذمہ داری طالب علم پر ہو گی۔

4۔ آپ کے تجرباتی اور نظریاتی طرز تحریر کی قدر افزائی کی جائے گی۔

5۔ غیر متعلقہ بحث / معلومات اور کتب، سٹڈی گائیڈ یا دیگر مطالعاتی مواد سے ہو بہو نقل کرنے سے اجتناب کیجئے۔

ڪورس: سنڌي لازمي آسان اردو I

ڪورس ڪوڊ: (398) **سيمسٽر: خزان، 2025ع**

سطح: انٽر ميڊيئيٽ

مارڪون: 100 **ڪاميابيءَ جا نمبر: 40**

امتحاني مشق نمبر 1

(يونٽ 1 کان 4)

سوال1. **هيٺ ڏنل سوالن جا جواب ڏيو:** **(40)**

(i) لياقت علي خان کي ڪٿي شهيد ڪيو ويو؟

(ii) سياست ۾ لياقت علي خان جو معيار ڪهڙو هو؟

(iii) اسلامي سماج ڇا کي ٿو چئجي؟

(iv) ماڻهو، ٻهراڙي ڇڏي شهر وڃڻ لاءِ ڪهڙا دليل ڏين ٿا.
(v) شهري زندگيءَ تائين پهچڻ ۾ ”اُنس“ کي ڪهڙا ڏاڪا چڙهڻا پون ٿا؟
(vi) زندگي جو مقصد ڇا هجڻ گهرجي؟
(vii) سڀ کان وڌيڪ عزت ۽ احترام لائق ڪهڙو شخص آهي؟
(viii) سچي انسانيت ڇا آهي؟
(ix) ڊاڪٽر دائود پوٽي جي ڪن ٻه چئن ڪتابن جا نالا لکو ۽ پاڻ پنهنجي ساڻپر ۾ سنڌ جي حالت ڪهڙي ٻڌائي اٿن؟
(x) البيرونيءَ سنڌي رسم الخط بابت ڇا لکيو آهي؟

سوال2. هيٺ ڏنل لفظن جي معنى لکي جملا ٺاهيو! (10)

پيش گوئي، ناصحاڻو، وحدانيت، تڪلف، سهائو، زاغُ، جهبواچڻ، گونا گون، ڀانت ڀانت ڪوتاهي.

سوال3. هيٺ ڏنل مان ڪن ٻه ٻن تي نوٽ لکو: (20)

1) ادبي ۽ سڌريل ٻولي 2) سنڌ جون اڳوڻيون روايتون 3) ڪوهستاني ڪچهري

سوال4. سبق ڪامياب زندگيءَ جو ڪارگر جو خلاصو پنهنجن لفظن ۾ لکو: (10)

سوال5. تمدن ۽ تهذيب جي فرق کي واضع طور بيان ڪريو. (10)

سوال 6. سبق ”پاڪستاني قوميت جو مقصد“ ۾ ليکڪ جي نظر ۾ ملڪ جي ڇٽيل تصور کي کولي بيان ڪريو. (10)

مارڪون: 100 **ڪاميابيءَ جا نمبر: 40**

امتحاني مشق نمبر 2

(يونٽ 5 کان 9)

سوال1. هيٺ ڏنل سوالن جا جواب ڏيو: (40)

(i) فصاحت ۽ سلاست ڇا آهي؟
(ii) شاعري بابت حضرت عمر رضه الله عنہ جو ڪهڙو قول آهي؟
(iii) نج سنڌي شاعري بابت ڊاڪٽر بلوچ صاحب جي ڪهڙي راءِ آهي؟
(iv) ناول جي معنى ڇا آهي؟
(v) ناول جا اهم جزا ڪهڙا آهن؟
(vi) ناول جي موضوعن کي ڪهڙن اهم عنوانن ۾ ورهايو ويو آهي؟
(vii) عام سنڌي شاعري ۾، شاعر ڪنهن سان مخاطب هوندو آهي؟
(viii) پورهيتن جي پهرين جڳ مشهور هلچل ڪهڙي ملڪ جي ڪهڙي شهر ۾ هلي هئي؟
(ix) مزدورن پنهنجن حقن مجرائڻ لاءِ ڪهڙي ڪوشش ڪئي؟
(x) پورهيتن جي اها هلچل ڪهڙي سن ۾ هلي هئي؟

سوال2. هيٺ ڏنل لفظن جي معنى لکي جملا ٺاهيو! (10)

سنڌا، آغوش، مخدوم، سائل، مستحق، ڪڙمي،سوپ، ويساه، ماري مات، نفعي خورن.

سوال3. هيٺ ڏنل سنڌي زبان جي عظيم شاعرن مان ڪن ٻه ٻن تي پنهنجن لفظن ۾ مضمون لکو. (20)

(1سچلسرمست (2) شاه عبداللطيف ڀٽائي (3)مخدوم هاشم ٺٽوي (4) واجه محمد زمان لنواري وارو

سوال4. سُر ڪلياڻ جي بيتن منجهان بيت نمبر 1 کان 4 تائين جي سمجهاڻي لکو: (10)

سوال5. عبدالقادر بيدل ۽ حمل فقير جو تعارف الڳ الڳ ڪري لکو. (10)

سوال6. ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ عام سنڌي شاعري جون موضوع جي اعتبار کان ڪهڙيون شاخون ٻڌايون آهن ۽ ماڻهن جا ڪهڙا قسم ڳڻايا آهن. تفصيل سانلکو. (10)